

УДК: 338.242.2

Бойко А. Б.

аспірант

Міжнародний університет бізнесу і права (м. Херсон)

ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ГАЛУЗІ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ, ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

В статті розглянуті перспективні шляхи розвитку галузі мобільного зв'язку.

Ключові слова: галузь, мобільний зв'язок, мобільний інтернет.

Постановка проблеми. Стійкий і збалансований розвиток галузі зв'язку нерозривно пов'язаний із збільшенням кількості абонентів і послуг, що надаються. Для ринку мобільного зв'язку ця тенденція особливо актуальна: з одного боку, існує велика зацікавленість абонентів в отриманні нових послуг, а з іншого, величезна конкуренція підштовхує операторів постійно вносити нові пропозиції на даний ринок. Сучасний рівень розвитку ринку послуг мобільного зв'язку, якісні зміни в засобах і способах надання даних послуг, підвищення об'єму і багатоаспектності інформації, яка циркулює в мережах мобільного зв'язку, висунули проблему вдосконалення якості та універсальності послуг мобільного зв'язку та визначили фактори для подальшого розвитку даної галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні і методологічні дослідження даного питання знайшли відображення в працях вітчизняних і зарубіжних учених, зокрема: Бабкова В. Ю., Полинцева П. В., Устюжаніна В. І, Базарова Р., Орлова В. Н. та інших. Разом з тим, не дивлячись на наявність великої кількості наукових праць присвячених даній тематиці, в цілому, вона потребує постійного вивчення, так як галузь мобільного зв'язку розвивається стрімкими темпами.

Метою даної роботи є дослідження сучасного стану та перспективних шляхів розвитку галузі мобільного зв'язку з урахуванням зростання потреб абонентів.

Виклад основного матеріалу. Забезпечення необхідного рівня задоволеності споживачів у високоякісних послугах мобільного зв'язку носить комплексний характер і передбачає систему організаційно-технічних і соціально-економічних заходів [1]. З метою збереження конкурентоспроможності основні зусилля оператори спрямовують на підвищення якості обслуговування і збільшення терміну обслуговування абонентів в мережі, завдяки впровадженню особливих програм лояльності, створення ефективної системи просування існуючих і новітніх додаткових послуг мобільного зв'язку [2]. Дуже важливо мати можливість критично оцінити стан галузі мобільного зв'язку і детально ознайомитися з чинниками стимулювання подальшого економічного зростання в цьому секторі [3].

Мобільний зв'язок, Інтернет, мобільні додатки міцно і ґрунтовно впровадилися в життя сучасної людини, як в Україні, так і у світі. Потреби в мобільному інтернеті для бізнесу постійно зростають. Якщо ще півроку назад рядовому співробітнику цілком вистачало і 200 Мб в місяць, щоб перевірити свою пошту і прочитати новини, то зараз цього вже мало. Головне завдання співробітника постійно залишатися на зв'язку з клієнтами та керівництвом, мати можливість надсилати необхідну документацію, підтримувати зв'язок із замовниками, шляхом мобільного Інтернету. Для цього потрібен швидкий і надійний Інтернет, мінімум 50 Мб в день.

Багато галузевих аналітиків і стратегів упевнені в майбутньому зростанні інтернету за рахунок мобільних ширококутових додатків, особливо розважального, інформаційного і освітнього характерів.

Розглянемо пропозиції, які доступні українському споживачу на сьогоднішній день.

Щоб не втрачати своїх постійних клієнтів, українські мобільні оператори пропонують нові інтернет-пакети. І за останні півроку такі пакети

знизили вартість більш ніж удвічі. Наприклад, на початку листопада минулого року «Київстар» своїм корпоративним клієнтам пропонував купувати 400 Мб в місяць за 120 грн., а Інтернет без обмежень був доступний лише в безлімітних тарифах вартістю 350-600 грн. в місяць. Сьогодні можна придбати безлімітний пакет «Бізнес-інтернет Необмежений» вартістю 120 грн. в місяць швидкість якого складає 10 тис. Мб і ніяких обмежень по швидкості – що дуже важливо [4].

Мобільні оператори МТС і life:) всі бізнес-тарифи залишили на тому самому рівні. Проте з'явилися вельми принадні пропозиції у додаткових інтернет-пакетах, які за окрему оплату можна підключити до вже існуючого тарифного плану як юридичним особам, так і звичайним користувачам. Новинка від МТС – «Інтернет за копійку», оператор за 20 грн. в місяць готовий надати своєму абоненту 2000 Мб, причому без обмеження на добове споживання трафіку і швидкості передачі даних.

Оператор life:) пропонує своїм абонентам підключити послугу «Безлімітний інтернет для смартфонів». За 49 копійок на добу (15 грн. в місяць) доступний безлімітний інтернет із швидкістю 200-250 Кбіт/с. Проте є обмеження по швидкості. Якщо абонент використовував за добу більше 250 Мб, тоді протягом наступних 15 днів він користуватиметься дуже повільним Інтернетом – до 15 Кбіт/с. Мінус пакету – послуга працює тільки в парі з тарифним планом «Божевільний день», плюс – sim-карту можна вставляти не тільки в смартфон, але і в планшет або мобільний модем.

З появою смартфонів і планшетів попит на модеми від мобільних операторів помітно знизився. Адже навіщо витратити 299-349 грн. на виносний модем, якщо можна вставити картку мобільного оператора прямо в планшет або смартфон? Крім того, смартфони зручно використовувати як модем для ноутбука, підключаючись через Bluetooth або Wi-Fi, – це прекрасне рішення для мобільних користувачів.

Втім, причини для придбання модему все ж таки є. Перша – можливість підключення до 3G-інтернету; друга – низка вартість пакетного об'єму за мегабайти (5-10 коп./Мб).

Підключення до інтернету стандарту 3G готові надати мобільні оператори «Київстар» і «МТС», а також компанії «Інтертелеком» і PeopleNet. Тарифи на «модемний зв'язок» у мобільних операторів за півроку не змінилися. «Київстар пакет» «Інтернет 3G 3000» з 3000 Мб пропонує придбати за 139 грн./місяць, а «3G Коннект 100» від МТС об'ємом 5000 Мб в місяць складає 100 грн. [4].

Незаперечна перевага пропозиції CDMA-операторів – швидкість. «Інтертелеком» в пакетах «Турбо» пропонує 14,7 Мбіт/с. Щомісячна абонплата за пакет «3G Турбо-день 100», в якому 15 000 Мб, – 100 грн. Недолік один – їх покриття істотно скромніше, ніж у мобільної «трійки».

Тим, кого відправляють у відрядження, видається корпоративний мобільний телефон. До його тарифного плану підключений так званий «інтернет-пакет на день». Виходить, що користувачі сплачують за Інтернет не постійно, а лише у випадках користування ним. Такі пакети сьогодні є у всіх без виключення операторів. Платня за його користування стягується лише за той день, коли абонент виходить в мережу. Сьогодні вартість цієї послуги у всіх операторів однакова – 7 грн./день. Втім, такий варіант підходить лише тим компаніям, у співробітників якої необхідність користування Інтернетом за межами офісу виникає 1-2 рази в місяць. При більш частих відрядженнях (4-8 днів в місяць) вигідніше придбати пакет мобільного інтернету з абонплатою в 25-50 грн./міс [4].

З економічної точки зору, швидкісний інтернет вимагає перегляду операторської бізнес-моделі: високі швидкості інтернету привернуть увагу більшої кількості абонентів, але прибуток, одержаний з кожного з них, зменшиться. Основна проблема заключається в тому, що за допомогою технології 3G, яку сьогодні використовують переважно всі оператори з надання послуг мобільного зв'язку, важко реалізувати низьку вартість

передачі даних. Тому гостро назріла необхідність у впровадженні 4G – нового покоління технологій мобільного широкосмугового доступу до інтернету, що дозволить здійснювати передачу даних зі швидкістю, що перевищуватиме 100 Мбіт/с. Тоді хоча б якість послуг буде тотожна їх ціні, так як на сьогоднішній день швидкість мобільного інтернету бажає бути кращою.

Варто розглянути розвиток галузі мобільного зв'язку у світі.

Так, широкомасштабне дослідження, проведене Асоціацією GSM і міжнародною консалтинговою компанією А. Т. Kearney, дає можливість критично оцінити стан галузі мобільного зв'язку і детально описує глобальні чинники стимулювання подальших інвестицій і економічного зростання в цьому секторі [5].

На сьогоднішній день, кількість абонентів мобільного зв'язку складає 3,2 млрд. людей, при цьому мобільні комунікації використовує близько половини населення планети. Очікується, що до 2017 р. кількість абонентів виросте ще на 700 млн. людей і в 2018 р. переступить відмітку в 4 млрд. [5]. Мобільний зв'язок – галузь, яка динамічно розвивається і знаходиться в центрі повсякденного життя мільярдів людей у всьому світі. Мобільний зв'язок перестав бути простим інструментом спілкування, а перетворився на засіб, що надає людям послуги, які покращують і, в деяких випадках, навіть врятовують їм життя.

Галузь здійснює істотний внесок в розвиток світової економіки. Сукупний дохід мобільної екосистеми складає 1,6 трлн. дол., що складає 2,2% світового ВВП. В період до 2017 р. галузь мобільного зв'язку інвестує 1,1 трлн. дол. в капітальні вкладення і привнесе 2,6 трлн. дол. в глобальну економіку. Важливо також відзначити, що в 2017 р. в компаніях екосистеми працюватимуть близько 10 млн. людей у всьому світі [5]. А економічне значення мобільного зв'язку виходить далеко за межі вражаючих доходів галузі у розмірі 1,6 трлн. дол. Галузь сприяє поліпшенню якості життя індивідуума, збільшенню корпоративної продуктивності і державного

фінансування. По мірі зростання ринку, пов'язаного з розповсюдженням смартфонів, 4G мереж і інноваційних додатків по всьому світу, головною задачею мобільних операторів є утримання своєї частки в зростанні доходів. Міжгалузеві ініціативи, матимуть істотне значення для операторів при забезпеченні центрального положення в ланцюгу створення вартості мобільної екосистеми.

Розповсюдження широкопasmової мережі мобільного зв'язку сприяє зростанню передачі даних. Станом на кінець 2012 р. в світі налічувалося 6,8 млрд. мобільних підключень, а до кінця 2017 р. їх кількість повинна збільшитися до 9,7 млрд. [5]. 1,6 млрд. з них, доводиться на частку широкопasmових мереж мобільного зв'язку, число яких зросте до 2017 р. до 5,1 млрд., у тому числі 920 млн. підключень LTE [5]. Разом з тим, це розповсюдження зумовило сенсаційне зростання трафіку в 2012 р., за підсумками якого мобільні мережі щомісячно передавали 0,9 екзабайт даних. В 2017 р. цей показник збільшиться на 66% і складатиме 11,2 екзабайт в місяць. Темпи зростання яскраво ілюструє той факт, що загальний об'єм трафіку в 2012 р. був більше об'єму всіх попередніх разом узятих років.

В таких умовах глобальними факторами стимулювання інвестицій та економічного зростання можуть бути:

1. досліджуючи ряд чинників, що мають вирішальне значення на подальше зростання галузі в умовах розповсюдження широкопasmового мобільного доступу і стрімкого зростання об'єму трафіку, можна сказати, що майбутнє мобільного зв'язку буде залежати від можливості операторів мати своєчасний і повноцінний доступ до необхідних частотних ресурсів;

2. ще одним необхідним чинником забезпечення зростання є наявність прозорого і передбаченого нормативно-правового середовища, регулюючого питання ліцензування, конкуренції, оподаткування і інтелектуальної власності, і нарешті, дуже важливо, щоб антимонопольні органи, одночасно захищаючи ринок від будь-якого роду зловживань, дозволили галузі

провести реорганізацію і консолідацію, необхідну для відповідного розвитку в нових економічних реаліях.

Висновки. Галузь мобільного зв'язку сприяє зростанню мобільної економіки, як у світі, так і в Україні. Перспективним для українського ринку мобільного зв'язку є перехід до нових стандартів з надання послуг-використанням 4G мереж. Реалізувати розвиток галузі можна шляхом інвестицій в мережі, створенням робочих місць, збільшенням державного фінансування і шляхом взаємодії з суміжними галузями, а саме: освіти, охорони здоров'я, системи платежів, транспортного і енергетичного сектора. Але щоб повною мірою реалізувати це в майбутнє і дати галузі максимально використовувати інвестиції, дуже важливо створити зручне нормативне середовище, засноване переважно на конкуренції, і розробити нові бізнес-моделі, які дозволять всім учасникам екосистеми вигідно використовувати мобільну економіку.

Список використаної літератури

1. Бабков В. Ю., Полинцев П. В., Устюжанин В. И. Качество услуг мобильной связи. Оценка, контроль и управление. М.: Горячая линия-Телеком, 2005. – 160 с.
2. Базаров Р. Проблемы всеобщей мобилизации // СЮ. 2006. – №3.
3. Орлов В. Н. Вдосконалення організаційної структури і фінансів галузі зв'язку України: Навчальний посібник. – Одеса, 2007.
4. Офіційна сторінка «Ліга. Моніторинг СМІ». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://smi.liga.net/articles/2013-06-11/9767416_ekonomnyu_mobilnyu_internet.htm#
5. Офіційна сторінка компанії «А. Т. Kearney». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.atkearney.com/news-media

**БОЙКО А. Б. ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ
ОТРАСЛИ МОБИЛЬНОЙ СВЯЗИ, ПЕРСПЕКТИВЫ ЕЕ РАЗВИТИЯ В
УКРАИНЕ И МИРЕ**

В статье проведен обзор перспективных путей развития отрасли мобильной связи.

Ключевые слова: отрасль, мобильная связь, мобильный интернет.

**BOYKO A. B. ASSESSMENT OF CURRENT STATE OF THE
MIBILE INDUSTRY, PROSPECTS IN UKRAINE AND THE WORLD**

In paper was inspected of promising ways to develop the mobile industry.

Keywords: industry, mobile communication, mobile internet.